

setur, uti & rosaceo. Sudorem quoque ciet' alium turbat in vino & aqua sumptus, stomacho que est inutilis. Additur & acopis, & sinigmati quæ extenuandorum pilorum gratia componuntur: ac in vniuersum acris est atque igneæ feruentisque naturæ, uti sal.

De Nitro. CAP. CXXX.

NITRUM præfertur leue & roseo colore aut candido, perforatum, perinde quasi spongiosum fistulosumve quiddam. Tale verò est, quod è collibus tumulisve affertur. Vim habet humores ex alto euocandi.

De Spuma nitri. CAP. CXXXI.

Spuma nitri optima censetur leuissima, crustosa, friabilis, colore penè purpureo & spumosa, insuperque mordēs, qualis ex Philadelphia Lydiæ defertur. Secundas tenet Ægyptia. Quin & in Magnesia Cariaë gignitur. Sali parem vim & vitionem hæc habet, æquè ac nitrum ipsum. Sed hoc ampliùs etiã tormina sedat, si cum cumino tritum bibatur in hydromelite, aut decocto aliquo eorum quæ status discutiendi vi prædita sunt, uti rutæ vel anethi. In febribus circuitu redeuntibus illinitur ante suspectam accessionē. Miscetur & emplastris discutientibus, extrahētib, extenuantibus & lepras exterentibus. Cum aqua autem calida aut vino infusum, aurium inflationes ac sonitus, eisdemque purulentas

purulentas sanat. Sordes etiam eiusdem partis expurgat, cum aceto instillatum. Canum moribus ex asinino adipe aut suillo medetur. Resina exceptum terebinthina, furunculos aperit. Tulum cum ficibus, hydropicis illinitur: & cum melle inunctum, claritatem visus adiuuat. Succurrit venenis fungorū, ex posca potum: buprestium verò, ex aqua: iis qui sanguinem tauri biberint, ex silphio datur: atrophis, hoc est, cibum nō sentientibus, adhibitum prodest, & opisthotonis iam remissioribus cum cerato, itēque luxatis: in paralyfi linguæ pani vtiliter permiscetur. Aliqui supradicta ignitis indita carbonibus vrunt, subiecta prius testa noua, donec incanduerint.

De Fæce. CAP. CXXXII.

ELIGENDA Fæx maximè à vino vetere Italico: sin minus, ab alio consimili. Nā aceti fæx intensioribus est prædita viribus. Crematur vt alcyonium, antè diligenter exiccata. Sunt qui testæ nouæ inditam igni largo vrant, vsquedum altiùs tota incanduerit. Alij ignitis carbonibus fæcis glebam obruunt, & similiter faciunt. Experimentum est legitimè vstæ, vt candido aut aërio colore cōspiciatur, & linguam tactu vrere videatur. Eadē vrendæ fæcis aceti ratio. Vim porò fæx habet supramodum vrendi, detergē-

di, cicatricem inducendi, astringendi, & vehementer exedendi siccandique. Sed recentius utendum est, quoniam celeriter expirat & exanimatur: proinde non nisi tecta & vase aliquo condita inclusave reponi debet. Lauatur eadem, uti pompholyx. Quae vstionem experta non est, oedemata per se & cum myrto cohibet: ventris stomachique rheumatismos adhibita fistit: muliebri profluuium abdomini & verendis imposita mitigat: panos nondum exulceratos, itemque tubercula discutit. Turgentes manus suique lactis impatientes cum aceto peruncta extinguit. Cremata verò, scabros unguis cum resina auferit: addito lentiscino oleo illita nocte tota, flauum reddit capillum. Lota oculorum medicamentis, uti spodium, miscetur: & talis etiam eorundem cicatrices atque caligines abstergit.

De Calce vna. CAP. CXXXIII.

CALX viua hoc modo fit: Marinorum, buccinorum testas igni condito, aut ardenti clibano per noctem immittito. Postera die si candidissimæ fuerint, eximito. Sin minus, iterum vrito, vsquedum vehementer inalbuerint. Dein ubi in frigidam leuiter eas immerferis, ollæ nouæ indito, & exactè panis operiens, nocte vnâ conquiescere finito. Manè calcem perfectò omni opere elaboratam

ratam extrahito, atque recōdito. Conficitur & è silicibus calculisve litoreis igne crematis, nec nō & è vulgari marmore: & hæc quidem cæteris antefertur. Vis omni calci in commune ignea, mordens, adurens & crustas inducens. Mistra tamen alijs quibusdam, vt adipi oleōve, concoquendi, molliendi, dissipandi, discutiendive & vlcera ad cicatricem perducendi vim asciscit. Efficacior porrò existimatur quæ recens est, nec aquis aspersa.

De Gypso. CAP. CXXXIII.

GYPSUM vim habet astrictoriam & emplatticam. Sanguinis eruptiones sudoresque cohibet, sed potum, strangulando iugulat.

De Sarmentito cinere.

CAP. CXXXV.

SARMENTORVM cinis, vrendi vim habet. Cum axungia autem oleōve illitus, nervorum contusionibus, articulorum contusionibus ac nervorum collectionibus nodisve prodest. Cum nitro & aceto, carnis excrecentias in seroto reprimat. Idem serpentium canūque morsibus illitus ex aceto medetur, atque etiam crustas obducentibus medicamentis admiscetur. Fit & ex eo lixiuum contra præcipitationes & fungorum vena, cum aceto, sale & melle.

De Alcyonio. CAP. CXXXVI.

ALCYONII quinque esse genera cōpertum est. Vnum enim spissum est, acerbi saporis, spongiosa facie insuperque virosum, graue ac pisces olens: quod quidem plurimum in littoribus inuenitur. Alterum oculorum pterygio aut spongiæ simile, leue & multicauum, odore ferè algæ. Tertium vermiculi forma, & colore penè purpureū est: quod Milesium quidam vocant. Quartū succidis velleribus non dissimile, multis inanitibus hians ac leue. Quintum figura fungi, inodorum, & intus quidē asperum, quodammodo pumicosum, foris verò læue, acre: quod plurimum in Propontide circa insulam Besbycū appellatam gignitur, patrio nomine halos achnen, [quasi maris spumam aut lanuginem] vocant. Duo quidem priora in smegmata foeminarum assumuntur, contra lentigines, lichenas, lepras, vitiligines, nigritias & maculas in facie reliquòque corpore. Tertium verò, iis qui difficili vrina vexantur, aut arenulas in vesica colligunt idoneum est: itémque nephriticis, & ad hydrophem liensque vitia. Vstum autē & ex vino illitum, alopecias replet. Postremum dealbandis dentibus aptum est: assumitur & in alia smegmata psilothráque, cum sale mistū. Quòd si quis aliquod ex hisce alcyonij generibus

neribus cremare voluerit, addito sale in crudam ollam mittat, lutóque oblito eius spiraculo fornaci manet: & cum figlinum percoctum affatim ve fuerit, extrahat & ad vsus recondat. Cæterum lauatur vti cadmia.

De Adarce. CAP. CXXXVII.

GIGNITVR in Galatia quod Adarces appellatur. Est autem tanquam concreta saltilago, quæ humidis & palustribus locis siccitate emergit, & circa arundines graminave concrefcit, colore flori lapidis Afij similis, tota verò forma molli & multiforo alcyonio proxima, vt videri possit alcyonium palustre. Ad exterendas lepras, maculas à Solis ardore contractas, lichenas, lentigines, similiaque vitia accominodatur: & in summa vis ei acris. Sed & humores ex alto euocat: quamobrem & ischiadicis opitulatur.

De Spongijs. CAP. CXXXVIII.

SPONGIIS alias nonnulli mares appellauerunt, quæ tenuibus sunt fistulis ac spissæ densæve, è quibus rursus duriores tiagos nominauerunt: alias verò sceminas, quæ contrario ac antedictæ modo se habent. Vruntur autem similiter atque alcyonium. Nouæ recentæve ac minimè pingues, vulnerariæ sunt & tumores reprimunt: recentia vulnera ex aqua poscæve conglutinant: at ex melle coctis, veteres sinus iungunt. Vetustæ autem,

Q. J.

inutiles. Sed & ipsæ coëuntia præclusæve vlcera callósque diducunt atque dirimunt, si aridæ lino alligatæ linamentorum modo adigantur: fluxione autem laborantia, cuniculosa seniliaque vlcera, humoris expertes, recentes ac nouæ impositæ, ficcant: sanguinis etiam eruptiones cohibent. Crematæ ex aceto, lippitudini aridæ auxiliantur: & vbi quid abstergere aut adstringere opus est. Sed vtilius cinerem lauare in oculorum medicamentis. Earundem cinis cum pice crematarum, profluentem sanguinem sistit. Candidæ porrò cura sunt quæ inter eas sunt mollissimæ, si per æstiuos ardores salis spuma petris adhærescente tingantur, & insolentur inuersæ: ita vt parte caua sursum spectent, qua verò parte resectæ fuerint, deorsum. Quod si æstiuâ sit serenitas, etiam ad Lunam sternuntur, spuma salis marinæve aqua perfusæ: ac tales candidissimæ euadunt.

De Corallio. CAP. CXXXIX.

CORALLIVM, quod aliqui lithodendron appellarunt, marinam esse plantam constat: quæ quidem alto mari exempta, duratur statim atque emergit, quasi à circumfuso nobis aëre lapidescat concrescatve. Plurimum inuenitur in promontorio Syracusis imminente, cui Pachyno nomen est. Probatissimum rubens, colore sandarachæ aut sandycis

ſandycis ſaturatæ, nec ſecus terenti facilè cedens, & æquabili vſquequaque concremento, inſupérque muſci aut fuci marini odorè referens, & quàm ramiſſimum, forma fruticis, cinnamomi æmulum. Quod autem in lapidis duritiã coit, ſcabroſum, fiſtuſoſum ſeu concavum, præterea & inane ſeu ſpõgioſum, vitioſum exiſtimatur. Aſtringit & refrigerat mediocriter, excreſcentia coërcet, oculorum cicatrices abſtergit, vlcera eorundem caua explet, ac cicatrices extenuat. Cõtra ſanguinis reiectiones excreationeſve effiçax eſt, & vrinę difficultate laborantib⁹ auxiliatur. Quin & potũ ex aqua, lienẽ abſumit.

De Antipathe. CAP. CXL.

Quod Antipathes vocatur, corallium quoque eſſe cenſendum eſt, ſed ſpecie tantummodò diſtans. Eſt autem colore nigro, arboris & ipſum figura, at magis ramoſum. Vires ſupradicti habet.

De Phrygio lapide. CAP. CXLII.

PHRYGIUS lapis, quo infectores in Phrygia vtuntur, à qua etiam nomen accepit, nalcitur in Cappadocia. Optimus habetur pallidus, modicè ponderoſus, corporis compage minimè ſolida, & candidis intercurrentibus lineis, vt in cadmia. Vritur autem in hunc modum: Vino optimo perfuſum, viuſque carbonibus obrutum follibus

℞. ij.